

MEMÒRIA HISTÒRICA

Benifallet homenatja quatre deportats als camps nazis, a les I Jornades de Memòria Democràtica

Benifallet Aida Cid

El passat cap de setmana es van celebrar les primeres Jornades de Memòria Democràtica en homenatge a les quatre víctimes que van ser deportades a camps nazis: Francisco Margalef Treig, Antoni Povill Trilla, Tomas Salaet Artiola i Joaquin Cid Pasanau. Les jornades naixen com a resultat final del projecte Stolpersteine de l'Ajuntament de Benifallet, que té com a eix central el treball final de recerca de l'exalumna de l'Institut Roquetes, Mireia Margalef Castillo, amb la publicació del seu primer llibre *Quatre benifalletencs als camps nazis*.

L'objectiu principal d'estes jornades era fer justícia històrica amb estes quatre persones que van patir l'exili, deportació i, fins i tot, la mort, per defensar els seus ideals. És per això que estes jornades són considerades l'inici de la reparació històrica amb les persones repressaliades al poble de Benifallet, i amb voluntat que no siguin les primeres i puguen tenir continuïtat els propers anys.

L'acte inicial va tenir lloc el passat divendres 14 d'octubre i va comptar amb la presència de Josep Font, responsable de la xarxa d'es-

Moment de l'acte en què Mireia Margalef va rebre un record de les jornades.

pais de memòria Històrica de Catalunya, Diego Blázquez, director general de memòria històrica, Ferran Pedret, diputat i membre de la mesa del parlament de Catalunya, Carlos Hernández, periodista i autor del llibre *Los últimos españoles en Mauthausen*, i de Sergio Gimenez, historiador i professor de secundària, les aportacions del qual han sigut clau per al projecte Stolpersteine. A l'acte també hi van assistir tots els familiars de les víctimes, que van desplaçar-se expressament de França per a venir a l'homenatge.

L'eix principal d'estes jornades tenia com a gran protagonista el llibre publicat per Mireia Margalef arran del seu treball de recerca de batxillerat, que va rebre una Menció d'Honor del Memorial Democràtic de Catalunya. **"Vaig començar un treball de recerca sense saber que arribaria tan lluny. Vaig arrancar per iniciativa de la tutora de batxillerat, però en arribar la primera classe de memòria històrica se'm va obrir la capsa de pandora. Em va emocionar tant saber que hi havia persones tan oblidades, dels quals els seus familiars no**

sabien res de res, o que molts benifalletencs no sabien res de la magnitud del patiment dels deportats. Això és el que em va aventurar a tocar este tema. Ara, un cop passat tot el curs, m'han donat un premi i em diuen que em publicaran el meu propi llibre. Em sento molt agraïda, i molt orgullosa de mi mateixa". Tant el seu tutor del treball final de recerca, Marc March, com la seua tutora de batxillerat, Joana Subiràs, estan d'acord a explicar al públic que el treball de la Mireia ha estat impecable i que se senten molt satisfets i orgullosos d'haver-la pogut acompanyar en este camí, i, com diuen, sols és l'inici.

Marc March, tutor del treball i president d'Amics i Amigues de l'Ebre, arran del treball de la Mireia, va arribar a la conclusió que molts dels treballs de recerca que es fan a l'institut es queden massa sovint al calaix o a la biblioteca del centre i es perden l'oblit. A partir d'esta reflexió i de veure com començava a agafar forma tot el treball de la Mireia, van decidir fer una col·lecció de llibres sobre treballs de recerca que tractessen la memòria històrica.

Personalment, per a l'autora del llibre han sigut **"unes jornades in-**

creïbles, no sols per poder traure el meu llibre, sinó també per poder participar-hi. Van ser unes jornades molt completes, amb moltes conferències i projeccions de documentals, cosa que fa que valga la pena tornar-les a celebrar, i sobretot en pobles menuts, per a fer-les visibles i per a reivindicar tot el que van patir els deportats", afegix Mireia Margalef.

El projecte Stolpersteine es treballa a l'Ajuntament des del 2019 i té per objectiu recuperar, reparar i donar veu a la memòria dels quatre deportats. Silvia Folqué, tinent d'alcalde i regidora de memòria històrica diu: **"Estem molt emocionats per la rebuda i la implicació de la gent del poble en l'homenatge. A més, va ser tot un luxe poder comptar amb els ponents que hi van assistir, així com també amb tota la corporació municipal i, sobretot, amb la Mireia Margalef. Va ser molt emotiu poder comptar amb les famílies de les víctimes i poder compartir este acte per a fer justícia a Francisco, Antonio, Tomàs i Joaquim"**.

El llibre *Quatre benifalletencs als camps nazis* ja pot trobar-se a la botiga Regals i Més de Benifallet i a les llibreries de Tortosa. ■